

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 28 kwietnia 2020 r.

DWM-WDEO.263.23.2019.MŻ

Pani Urszula Majcher-Legawiec
Prezes Fundacji Wspierania Kultury
i Języka Polskiego im. Mikołaja Reja
Nad Potokiem 20
30-830 Kraków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (tj. z dnia 9 stycznia 2020 r. Dz. U. z 2020 r. poz. 224) przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (tj. z dnia 9 stycznia 2020 r. Dz. U. z 2020 r. poz. 224) Ministerstwo Edukacji Narodowej¹ w terminie od 20 listopada do 29 listopada 2019 r. przeprowadziło kontrolę w Fundacji wspierania kultury i języka polskiego im. Mikołaja Reja z siedzibą w Krakowie przy ulicy Nad Potokiem 20.

¹Zespół kontrolujący w składzie:

- 1) Krzysztof Hejno, radca ministra w Wydziale do spraw Dwustronnych, Europejskich i Organizacji w Departamencie Współpracy Międzynarodowej – na podstawie upoważnienia nr 39/2019 z 31 października 2019 r.
- 2) Martyna Żero, specjalista w Wydziale do spraw Dwustronnych, Europejskich i Organizacji w Departamencie Współpracy Międzynarodowej – na podstawie upoważnienia nr 40/2019 z 31 października 2019 r.

Kontrolą objęto prawidłowość wykonania zadania publicznego, w tym wykorzystania dotacji przekazanej na realizację zadania publicznego pn. *Wspieranie inicjatyw edukacyjnych w szkolnym środowisku wielokulturowym*.

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji zadania publicznego, w tym:

- 1) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;
- 2) stopnia realizacji zadania;
- 3) efektywności, rzetelności i jakości wykonania zadania;
- 4) prowadzenie dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Na podstawie wyników kontroli oceniono pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację zleconego zadania publicznego. Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości polegały na dokonaniu zmian w realizacji zadania bez uprzedniej zgody MEN.

Dnia 14 czerwca 2019 r. została podpisana umowa nr MEN/2019/DWM/987 na realizację zadania publicznego pn. *Wspieranie inicjatyw edukacyjnych w szkolnym środowisku wielokulturowym*. W dniu 15 listopada 2019 r. podpisano aneks do umowy w zakresie zmiany banku, w którym prowadzony był rachunek Fundacji obsługujący dotację oraz zmiany numeru rachunku bankowego. Umowa została ponownie zmieniona w dniu 4 grudnia 2019 r. (tj. po zakończeniu kontroli) w zakresie przeniesienia niewykorzystanych środków dotacji przewidzianych na organizację szkoleń i konsultacji w Gliwicach, które nie zostały przeprowadzone, na organizację i przeprowadzenie szkolenia asystentów międzykulturowych w Krakowie. Termin realizacji całego zadania ustalono na okres od 28 maja 2019 r. do 15 grudnia 2019 r.

Celem realizowanego w ramach ww. umowy projektu było opracowanie pakietu programów nauczania języka polskiego jako obcego z uwzględnieniem języka edukacji szkolnej dla oddziałów przygotowawczych, który składać się będzie z trzech części:

- 1) ramowego programu nauczania języka polskiego jako obcego z uwzględnieniem języka edukacji szkolnej;
- 2) ramowego programu nauczania języka polskiego jako obcego z uwzględnieniem języka edukacji szkolnej dla oddziałów

przygotowawczych na różnych poziomach edukacyjnych w ramach szkoły podstawowej;

- 3) przykładowych scenariuszy lekcyjnych dla różnych poziomów edukacyjnych w ramach szkoły podstawowej.

Zgodnie z ofertą osiągnięcie ww. celu projektu miały umożliwić:

- opracowane narzędzia diagnostyczne w celu przygotowania diagnozy;
- opracowane scenariusze szkoleń i konsultacji z nauczycielami uczącymi w oddziałach przygotowawczych i uczącymi uczniów z doświadczeniem migracji w oddziałach ogólnodostępnych;
- analiza ramowego programu nauczania jppo (język polski jako obcy) dla cudzoziemców;
- analiza podstawy programowej dla klas I – III;
- analiza podstawy programowej dla poszczególnych przedmiotów w klasach IV – VI oraz VII – VIII;
- szkolenia i konsultacje z nauczycielami uczącymi uczniów migrujących;
- recenzja ekspercka ramowego programu nauczania jppo;
- diagnoza na podstawie działań w terenie;
- wnioski i rekomendacje z konsultacji terenowych z nauczycielami;
- raporty z diagnoz w pięciu miastach Polski;
- raport zbiorczy i rekomendacje dla wykonawców pakietu programów.

Zgodnie z umową, Fundacja zobowiązała się do organizacji pięciu dwudniowych warsztatów i konsultacji w pięciu miastach Polski, tj.: Krakowie, Warszawie, Poznaniu, Gliwicach i Gdańsku, w grupach liczących 15-20 osób (tj. łącznie od 75 do 100 uczestników), oraz konferencji dla nauczycieli w Krakowie w celu przedstawienia rezultatów projektu (zorganizowanej 9 grudnia 2019 r., tj. po zakończeniu kontroli).

Zgodnie z zawartą umową, na realizację zadania przeznaczono dotację w wysokości 139 000 zł. Kontrolą objęto okres od 28 maja 2019 r. do 29 listopada 2019 r., tj. dnia zakończenia kontroli.

I. Stopień realizacji zadania, w tym rzetelność i jakość wykonania zadania.

W okresie objętym kontrolą, zgodnie z umową Zleceniobiorca zobowiązał się do zorganizowania pięciu dwudniowych warsztatów i konsultacji dla nauczycieli (w Krakowie, Gdańsku, Poznaniu, Gliwicach, Warszawie). Organizacja warsztatów i konsultacji oraz rekrutacja uczestników była zlecana podwykonawcom przez zleceniobiorcę na podstawie umów cywilnoprawnych. Zleceniobiorca zorganizował cztery dwudniowe warsztaty i konsultacje dla nauczycieli w Krakowie, Gdańsku, Poznaniu, Warszawie.

W wyniku kontroli ustalono, że nie przeprowadzone zostały warsztaty i konsultacje w Gliwicach. Fundacja wyjaśniła², że niezorganizowanie warsztatów i konsultacji dla nauczycieli w Gliwicach związane było ze strajkiem nauczycieli, którzy odmówili udziału w planowanym spotkaniu.

Pomimo braku jednego z warsztatów i konsultacji, w czterech zorganizowanych szkoleniach, w zadaniu wzięła udział planowana liczba uczestników, tj. 99 nauczycieli, w tym: 16 w Poznaniu, 17 w Krakowie, 50 w Gdańsku oraz 16 w Warszawie. Większa liczba osób niż zakładano w ofercie (przewidywano udział 15-20 osób) wzięła udział w warsztatach i konsultacjach w Gdańsku. Zgodnie z oświadczeniem Fundacji z dnia 28 listopada 2019 r. nie wpłynęło to na zwiększenie kwoty przewidzianej na realizację działania.

Środki w kwocie 14 886 zł, które były przewidziane na realizację warsztatów w Gliwicach, zostały przeznaczone na realizację szkolenia pn. *Akademia Asystentów Wielokulturowych* w terminie od 9 – 13 grudnia 2019 r. w Krakowie (zgodnie z aneksem do umowy z dnia 4 grudnia 2019 r.).

W wyniku kontroli stwierdzono inny niż przewidziano w ofercie termin realizacji warsztatów i konsultacji w Gdańsku i Warszawie. Harmonogram realizacji warsztatów i konsultacji zakładał przeprowadzenie wszystkich szkoleń we wrześniu br., natomiast warsztaty i konsultacje w Gdańsku odbyły się 25 – 26 października, a w Warszawie 22 – 23 listopada 2019 r. Fundacja wyjaśniła³, że termin organizacji szkoleń i konsultacji uległ zmianie z przyczyn niezależnych od Fundacji oraz poinformowała,

² pismo z dnia 28 listopada 2019 r.

³ pismo z dnia 28 listopada 2019 r.

że zwróciła się do podwykonawców z prośbą o przedstawienie przyczyn zmiany terminów. Do dnia przygotowania projektu wystąpienia pokontrolnego wyjaśnienia nie zostały przedstawione.

Stwierdzone nieprawidłowości:

Fundacja nie informowała MEN o wprowadzanych ww. zmianach w realizacji zadania, tj. niezorganizowaniu warsztatów i konsultacji w Gliwicach oraz zmianach terminów realizacji warsztatów i konsultacji w Gdańsku i Warszawie. Według § 6 pkt 7 Regulaminu konkursu, po zatwierdzeniu oferty i podpisaniu umowy, zmiana terminów lub miejsca wykonania zadania, jak również dokonywanie zmian merytorycznych zadania, wymaga uzyskania pisemnej zgody Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Zgodnie z umową zleceniobiorca: opracował narzędzia diagnostyczne, które posłużyły do opracowania diagnozy, scenariusze szkoleń i konsultacji dla nauczycieli uczących w oddziałach przygotowawczych i uczących uczniów z doświadczeniem migracji w oddziałach ogólnodostępnych; dokonał analizy ramowego programu nauczania z języka polskiego jako obcego oraz analizy podstawy programowej dla klas I – III, IV – VI, VII – VIII.

Przygotowane zostały dwie eksperckie recenzje ramowego programu nauczania języka polskiego jako obcego. Powstała również diagnoza dotycząca procesów edukacyjnych i potrzeb wielokulturowego środowiska uczniów i nauczycieli, doradców metodycznych oraz innych osób zaangażowanych w obszarze edukacji i integracji migrantów, opracowana na podstawie przeprowadzonych ww. działań wśród nauczycieli w czterech miastach Polski. Opracowano raport zbiorczy i rekomendacje dla wykonawców Pakietu Programów, a także wnioski i rekomendacje z konsultacji terenowych z nauczycielami. Zredagowano 10 przykładowych scenariuszy lekcyjnych.

Prowadzono prace nad recenzją ekspercką programu Pakietu Programów nauczania języka polskiego jako obcego oraz Pakietem programów (termin zakończenia tych prac określono do 15.12.2019 r.). Prowadzono działania promocyjne w sieci w czasie realizacji projektu.

II. Prawdliwość wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania.

Kontrolą objęto część kwoty przyznanej dotacji, tj. kwotę wydatkowaną od 14 czerwca 2019 r. do dnia zakończenia kontroli, tj. 29 listopada 2019 r. W okresie objętym kontrolą wykorzystana została kwota w wysokości 5 090,30 zł. Fundacja posiadała umowy cywilnoprawne zawarte na wykonanie zadań przewidzianych w ofercie na łączną kwotę 123 200 zł.

W zakresie finansowym Zleceniobiorca przestrzegał przepisów Regulaminu konkursu (załącznik nr 1 do ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego, dalej: Regulamin) oraz Zasad przyznawania i rozliczania dotacji (załącznik nr 2 do ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego, dalej: Zasady).

Dokumenty księgowe wskazują na wydatkowanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie. Dotacja została wykorzystana wyłącznie na pokrycie kosztów kwalifikowanych określonych w § 6 Zasad.

III. Prowadzenie dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem

W wyniku kontroli ustalono, że dokumentacja związana z realizowanym zadaniem była prowadzona zgodnie z przepisami Regulaminu oraz Zasadami. Dokumentacja merytoryczna i finansowa była przechowywana w siedzibie Zleceniobiorcy.

Prowadzenie dokumentacji merytorycznej realizacji zadania.

a) Dokumentacja dotycząca realizacji zadania zawierała:

- prawidłowo opisane listy uczestników warsztatów metodycznych i konsultacji eksperckich w zakresie programu nauczania języka polskiego jako obcego/ drugiego w oddziałach przygotowawczych oraz ogólnodostępnych w polskiej szkole;
- szczegółowy program warsztatów, szkoleń i konsultacji oraz nazwiska osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie poszczególnych elementów;
- kopie materiałów rozdawanych uczestnikom;
- kopie ankiet ewaluacyjnych;
- listę podmiotów, z którymi zleceniobiorca zawarł umowy cywilnoprawne wraz z umowami.

- b) Informacja o otrzymaniu dotacji z Ministerstwa Edukacji Narodowej została umieszczona na wszystkich materiałach dotyczących realizowanego zadania.

Prowadzenie dokumentacji finansowej realizacji zadania.

- 1) Dokumentacja finansowa z realizacji zadania obejmowała dokumenty księgowe wydatkowania dotacji wystawione i opłacone w terminie określonym w umowie.
- 2) Środki z dotacji były przechowywane na wyodrębnionym na potrzeby realizacji zadania koncie bankowym.
- 3) Zleceniobiorca prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych w ramach dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków. Księgowość była prowadzona z uwzględnieniem zasad pełnej przejrzystej ewidencji księgowej.
- 4) Dokumentację wynagrodzeń i honorariów stanowiły umowy cywilnoprawne (umowy o dzieło), które Fundacja zawarła na wykonanie zadań przewidzianych w ofercie na łączną kwotę 123 200 zł.
- 5) Poniesione koszty w wysokości 5 090,30 zł. obejmowały: koszty zakwaterowania i wyżywienia, koszty dojazdów osób prowadzących warsztaty i konsultacje, koszty materiałów biurowych niezbędnych do realizacji zadania.
- 6) Koszty podróży były dokumentowane biletami za dojazd publicznymi środkami transportu oraz oświadczeniem o wysokości kosztów przejazdu środkami niepublicznymi.
- 7) Koszty zakwaterowania i wyżywienia były finansowane na podstawie dowodów księgowych. Na dowodach księgowych dotyczących zakwaterowania były zaznaczone: liczba osób oraz daty noclegów. Faktury za wyżywienie wykazywały liczbę posiłków i cenę jednostkową posiłku.
- 8) Dokumenty finansowe potwierdzające poniesienie ww. kosztów zostały, zgodnie z Zasadami, opisane i ostemplowane treścią „Sfinansowane z dotacji MEN – umowa nr w kwocie ”. Opis dokumentów zawierał przeznaczenie dokonanych zakupów.
- 9) Dokumenty księgowe wskazują, że dotowany nie przekazywał środków uzyskanych z dotacji na rzecz członków organów dotowanego lub pracowników oraz ich osób bliskich.

10) Po zatwierdzeniu oferty i podpisaniu umowy oraz aneksów, nie dokonano przesunięć pomiędzy poszczególnymi kategoriami wydatków w budżecie.

Stwierdzone uchybienia:

Do faktur wystawionych za wyżywienie nie dołączono oświadczenia, że ze środków dotacji nie finansowano zakupu alkoholu. Oświadczenie takie zostało dołączone w trakcie kontroli.

W przypadku wykonywania zadań publicznych zleconych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, mając na uwadze stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowość i uchybienie na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej przedstawiam następujące zalecenia:

1. Przestrzegać warunków realizacji zadania publicznego określonych w § 6 ust. 7 Regulaminu konkursu, zgodnie z którym dokonywanie zmian terminów oraz zmian merytorycznych w trakcie realizacji zadania wymaga uzyskania pisemnej zgody Ministerstwa Edukacji Narodowej.
2. Przestrzegać Zasad określonych w § 6 ust. 3 pkt c, zgodnie z którymi w celu rozliczenia kosztów wyżywienia należy dołączyć oświadczenie, że ze środków dotacji nie sfinansowano zakupu alkoholu.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazując powyższe wystąpienie pokontrolne, proszę o przekazanie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia informacji o sposobie wykonania zaleceń.

Od wystąpienia pokontrolnego nie występują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Z upoważnienia Ministra Edukacji Narodowej

Sławomir Adamiec
Dyrektor Generalny